

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1897

Vragen van de leden **Bamenga** en **Rooderkerk** (beiden D66) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht «Basisscholen onder vuur wegens beschuldiging discriminatie: «Willen witte scholen wit houden»»* (ingezonden 16 maart 2026).

Antwoord van Staatssecretaris **Tielen** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 12 mei 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 1531.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Basisscholen onder vuur wegens beschuldiging discriminatie: «Willen witte scholen wit houden»»?¹

Antwoord 1

Ja, daar heb ik kennis van genomen.

Vraag 2

Hoe duidt u de onacceptabele situatie die geschetst wordt in het bericht, waarin kinderen mogelijk wegens hun migratieachtergrond worden geweigerd of ontmoedigd bij toelating tot basisscholen?

Antwoord 2

Naar aanleiding van uw vragen is vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) contact opgenomen met het verantwoordelijke bestuur, stichting Prohles. Het bestuur geeft aan dat het, na het besluit over de voorgenomen sluiting van de Sjaloomschool, samen met de directeurs van de andere Prohles-scholen een plek heeft gezocht voor de leerlingen die een nieuwe plaatsing nodig hebben. Daarbij is afgesproken dat niemand op voorhand zou worden geweigerd. Ouders kregen een advies over welke school (of scholen) voor hun kind(eren) plek heeft volgend schooljaar en de ouders zijn uitgenodigd om daar te gaan kijken. Ouders zijn soms bij een andere school langsgegaan dan de school die hen was aangeraden en kregen daar te horen dat er geen plek was voor hun kind(eren).

¹ Omroep West, 11 maart 2026, «Basisscholen onder vuur wegens beschuldiging discriminatie: «Willen witte scholen wit houden»» (<https://www.omroepwest.nl/politiek/5074829/basisscholen-onder-vuur-wegens-beschuldiging-discriminatie-willen-witte-scholen-wit-houden>)

In het eerdergenoemde contact met Prohles, heeft Prohles aangegeven dat dit enkel te maken had met de capaciteit van de betreffende klas of klassen. Toch hebben sommige ouders dat anders gehoord of ervaren. Prohles heeft de scholen daarop aangesproken dat geen enkele leerling op voorhand zou worden geweigerd. Daarna heeft Prohles een ouderavond georganiseerd. Prohles garandeert dat alle kinderen een plek krijgen, rekening houdend met de voorkeur van de ouders. Naar aanleiding van de voorgenomen sluiting van de Sjaloomschool en het signaal uit de media is er veelvuldig contact geweest vanuit de Inspectie van het Onderwijs met de school en het bestuur. De Inspectie is tevreden over de stappen die het bestuur sindsdien richting de school en ouders heeft gezet en ziet geen reden om handhavend op te treden.

Vraag 3

Deelt u de mening dat discriminatie en racisme geen rol mogen spelen in het toelatingsproces van basisscholen?

Antwoord 3

Ja. Discriminatie op basis van afkomst is in Nederland verboden. Afkomst mag nooit reden zijn om een kind de toegang tot een school te weigeren. Wat de intenties of afspraken ook waren in de geschetste situatie, het is hoe dan ook pijnlijk dat deze Katwijkse ouders en kinderen het zo hebben beleefd. Een school mag alleen bij uitzondering om bepaalde redenen toelating weigeren. Het gaat dan bijvoorbeeld om gebrek aan capaciteit. Bijzondere scholen mogen onder strikte voorwaarden bij toelating tot of deelname aan het onderwijs onderscheid maken op basis van religie of levensovertuiging, voor zover een dergelijk onderscheid een relatie heeft met de grondslag van de school. Deze voorwaarden zijn neergelegd in met name artikel 7, tweede lid, van de Algemene wet gelijke behandeling.²

Vraag 4, 5 en 6

Worden signalen van discriminatie wegens een migratieachtergrond bij toelating tot het onderwijs actief gemonitord?

Zo ja, heeft u concrete cijfers van meldingen van (vermoedens van) discriminatie bij toelatingen tot onderwijs, bijvoorbeeld via de inspectie, de ouders, het onderwijs of het College van de Rechten van de Mens?

Zo niet, bent u van plan om meldingen van discriminatie bij toelatingen tot onderwijs actief te monitoren?

Antwoord 4, 5 en 6

Meldingen van discriminatie en racisme worden door verschillende bevoegde instanties bijgehouden. Het College voor de Rechten van de Mens (CvdRM) en de antidiscriminatievoorzieningen, zoals bedoeld in de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen, maken in rapportages van ontvangen meldingen een uitsplitsing naar discriminatiegrond en het domein waarop dit zich afspeelt. Het College voor de Rechten van de Mens laat weten dat deze cijfers vanwege het zeer geringe aantal verzoeken om een oordeel over discriminatie in het onderwijs niet verder worden uitsplitst naar subcategorieën, zoals de toelating tot het onderwijs. De antidiscriminatievoorzieningen ontvingen in 2025 in totaal negen meldingen over discriminatie bij toelating tot onderwijs wegens een migratieachtergrond. De Inspectie van het Onderwijs blijkt vorig jaar 55 meldingen te hebben ontvangen over toelatingen in het primair onderwijs. Signalen over discriminatie ontvangt zij zelden.

Vraag 7

Bent u voornemens maatregelen te treffen om discriminatie van leerlingen bij toelating tot het onderwijs tegen te gaan? Zo ja, welke?

Antwoord 7

Er is voorzien in verschillende instrumenten om discriminatie, ook bij de toelating tot scholen, tegen te gaan. De betreffende wetgeving hierover is duidelijk. Daarnaast blijken de huidige instrumenten toereikend om vermoedens van discriminatie bij toelating tot het onderwijs aan te pakken.

² Zie in dit verband ook artikel 40, negende lid en artikel 58 van de Wet op het primair onderwijs.

Vraag 8

Hoe beoordeelt u de mogelijkheid om scholen te verplichten om in een openbaar register of op hun website actueel inzicht te geven in de beschikbare capaciteit per school of leerjaar, zodat voor ouders transparant is wanneer een school daadwerkelijk vol is en wordt voorkomen dat het argument van «geen beschikbare plaatsen» selectief wordt gebruikt?

Antwoord 8

Naar aanleiding van de motie Krul³ verkent het Ministerie van OCW of scholen verplicht kunnen worden het aantal beschikbare plaatsen openbaar te maken. Uw Kamer wordt hierover geïnformeerd in de jaarlijkse Kamerbrief over passend en inclusief onderwijs.

Vraag 9

Hoe weegt u de leerplicht en het recht op onderwijs tegenover het weigeren van leerlingen op basis van hun afkomst?

Antwoord 9

Het weigeren van leerlingen op grond van afkomst is discriminatie en niet toegestaan op grond van de Algemene wet gelijke behandeling.

Vraag 10

Welke mogelijkheden hebben ouders wanneer zij vermoeden dat hun kind ongelijk wordt behandeld bij toelating tot een school?

Antwoord 10

Ouders hebben bij een dergelijk vermoeden veel mogelijkheden.

- Het bestuur van een scholenorganisatie is verantwoordelijk voor het toelatingsbeleid van zijn scholen. Ouders kunnen zich daarom in eerste instantie wenden tot de school of het schoolbestuur. Voor openbare scholen geldt ten aanzien van een beslissing omtrent de toelating bestuursrechtelijke rechtsbescherming: er kan binnen zes weken na het weigeringsbesluit bezwaar worden gemaakt tegen de weigering. Na de beslissing op het bezwaar kan beroep worden ingesteld bij de bestuursrechter. Ook voor bijzondere scholen geldt zo'n bezwaarprocedure,⁴ maar is uiteindelijk de civiele rechter bevoegd om kennis te nemen van geschillen over de toelating.
- Ouders kunnen ook een klacht indienen bij de klachtencommissie van de school⁵ of de Landelijke klachtencommissie. De klachtencommissie doet geen formeel bindende uitspraken.
- De Inspectie van het Onderwijs kan onderzoeken of de onderwijswetgeving is geschonden en daarop handhaven.
- Het College voor de Rechten van de Mens (CvdRM) oordeelt in individuele gevallen of iemand is gediscrimineerd, waaronder in het onderwijs. Een uitspraak van het CvdRM is niet bindend. Als de school niets met het oordeel van het College doet, kunnen ouders met het advies in handen alsnog naar de rechter stappen voor een bindende uitspraak.
- Ouders kunnen ook bij een gemeentelijke antidiscriminatievoorziening een melding doen en onafhankelijk advies en ondersteuning krijgen, bijvoorbeeld ondersteuning bij een procedure bij het CvdRM.

Met het wetsvoorstel vrij en veilig onderwijs, dat momenteel aanhangig is bij uw Kamer, doet de regering voorstellen om de klachtenprocedure te herzien.

Vraag 11

Hoe wordt toezicht gehouden op toelatingsbeleid van scholen, en welke rol speelt de Inspectie van het Onderwijs hierbij?

Antwoord 11

De Inspectie van het Onderwijs ziet toe op de naleving van de onderwijswetten. Het toezicht van de Inspectie op het toelatingsbeleid is signaalgericht. Als de Inspectie een melding krijgt van mogelijke discriminatie bij toelating,

³ Kamerstukken II 2024/25, 31 293, nr. 820.

⁴ Zie voor het bijzonder onderwijs artikel 63, derde lid, van de Wet op het primair onderwijs.

⁵ Dit kan op grond van artikel 14 van de Wet op het primair onderwijs.

neemt zij contact op met het bestuur. Doorgaans merkt de Inspectie dat besturen de wettelijke vereisten respecteren bij het vormgeven van hun toelatingsbeleid. De Inspectie kan de melding nader onderzoeken en indien het bestuur de onderwijswetgeving niet heeft nageleefd ook handhaven. De inspectie stelt hierbij een wettelijke tekortkoming vast en geeft het bestuur de opdracht om dit te herstellen.